

Notes i Ressenyes

PERE JOAN TOMÀS I COLOMA, NOTARI DE VILA-RODONA (1757-1761)

per Josep M.T. Grau i Pujol

Un dels deures dels arxius és facilitar la consulta dels seus fons documentals. La publicació de nous instruments de descripció esdevé un element decisiu perquè la informació arribi als interessats.

Amb aquesta nota arxivística voldríem presentar un petit inventari dels llibres del segle XVIII de la notaria de Vila-rodona, conservats a l'Arxiu Històric de Tarragona dins la notaria de Montblanc.

Les divisions administratives i eclesiàstiques de Vila-rodona el fan un terme fronterer. A l'època moderna pertanyia al corregiment de Vilafranca i al Bisbat de Barcelona. Amb la nova divisió provincial del segle XIX fou integrat a la demarcació de Tarragona i al partit judicial i al districte notarial de Valls. És per aquest motiu que els protocols notariais de Vila-rodona es troben a l'Arxiu Històric Comarcal de Valls.

Les sèries de Vila-rodona abasten des del segle XVII fins al primer terç del segle XIX, amb un breu afegit de finals del mil vuit-cents (1890-1894). En el segle que ens interessa, el XVIII, segons el catàleg publicat l'any 1989¹ destaquen quatre notaris: Joan Baptista Salvany (1700-1744), Joan Andreu (1740-1756)—a la vegada notari amb exercici a Valls (1736-1763)—, Pau Marrugat Puig (1760-1797) i Francesc Valentí Jover (1786-1836). Com es pot observar alguns notaris s'encavalquen però també hi ha algun buit cronològic, com el pas entre Joan Andreu, el qual finalitza la seva actuació a Vila-rodona el 25 de gener de 1756, i Pau Marrugat, el qual la comença el 29 de juny de 1760.

És en aquest lapse de temps que hem de situar l'exercici d'un notari de Montblanc, Pere-Joan Tomàs Coloma,² que des del 1757 fins al 1761 actuà a Vila-rodona, i que l'atzar ha fet que els seus manuals es localitzin fora de lloc.

El primer manual l'obria el 3 de febrer de 1757. En ell inicialment s'intitula notari de Montbrió del Camp.³ Tot i que hi ha algun acte realitzat en aquesta població, després ja es denomina notari de Vila-rodona.⁴ En el segon, tercer i quart manual a més hi localitzem diversos actes del monestir de Santes Creus, i també de Bràfim. L'escrivent al seu servei era Joan Gallissà.

En el cinquè manual (1761) s'intitula per primera vegada notari de Montblanc. Tot i que estableix el seu domicili a la vida ducal, la seva àrea de treball continua essent Vila-rodona, Cabra del Camp, el Pla de Santa Maria i el Pont d'Armentera.

De llibres especials sols hem localitzat a Tarragona dos volums de capítols matrimonials, que contenen el primer (1757), el segon (1758), el tercer (1759) i el quart manual (1760).

En l'apèndix presentem les referències dels manuals del notari Tomàs. Esperem que aquesta breu notícia ajudi als investigadors de la història de Vila-rodona, en conèixer un nou, encara que petit, fons documental.

Apèndix

Protocols notariais de Pere Joan Tomàs i Coloma, notari de Vila-rodona.
Arxiu Històric de Tarragona, fons notarial de Montblanc.

Protocollum primum

1757

Índex alfabètic d'atorgants.

A la diligència d'obertura s'intitula notari públic de Vila-rodona. En els primers actes, del febrer i març del 1757 s'anomena notari de Montbrió del Camp.

AHT, FNM núm. 3680

Protocollum secundum

1758

Índex

AHT, FNM núm. 3700

Protocollum tertium

1759

Índex

AHT, FNM núm. 3685

Protocollum quartum

1760

Índex

AHT, FNM núm. 3683

Protocollum quintum

1761

Índex

Ja es titula notari de Montblanc, d'on diu que és veí, tot i que l'àrea de treball és la de Vila-rodona i pobles propers. Els protocols quart i cinquè foren enquadrats en un mateix volum en el segle XIX. AHT, FNM núm. 3683.

CAPÍTOLS MATRIMONIALS

Protocollum primum omnium capitulorum

1757

Índex

El primer acte com a notari de Vila-rodona data del 20 de gener de 1757, i és el segon del llibre. El primer, datat el 28 de desembre de 1756, és de Montbrió del Camp. AHT, FNM núm. 3681

Protocollum secundum omnium capitulorum

1758

AHT, FNM núm. 3681

Protocollum tertium omnium capitulorum

1759

Índex

AHT, FNM núm. 3682

Protocollum quartum omnium capitulorum

1760

Índex

Hi ha una capitulació signada a Montblanc (28-VIII-1760). La resta són fetes a Vila-rodona, el Pont, Cabra, Querol, Montagut, Aiguamúrcia, etc.

AHT, FNM núm. 3682

Notes

¹ Joan Papell i Tardiu: *Catàleg dels protocols de Valls*, Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona 1989, pàg. 265-285. El fons de Vila-rodona ha estat treballat per Josep Santesmases i Ollé en *Els arrendaments municipals del segle XVIII a Vila-rodona*, Institut d'Estudis Vallencs, Valls 1995, pàg. 9-84.

² Estava casat amb Isabel Joli Monter, filla del notari d'Alforja Pere Joli i Maria Monter. La seva muller féu testament el 24 de gener de 1766 davant el notari de Montblanc Josep Castelló (AHT, FN Montblanc, Testaments núm. 5686, sense índex ni foliació). El seu fill, Pau Tomàs Joli, serà notari de Montblanc els anys 1789-1812. Allí naixeran els seus nombrosos fills tinguts del seu matrimoni amb Anna Maria Ràfols, natural de Sant Martí Sarroca (Alt Penedès). Sobre l'activitat d'aquest notari vegeu el llibre de Josep M. Porta i Balanyà: *Catàleg dels protocols de l'antic districte notarial de Montblanc* (en premsa).

³ Coneixem el cas de Joan Baptista Porxes Cabrer (1800-1812), el qual, tot intitular-se notari de Montbrió del Camp, a la pràctica és notari de Mont-roig del Camp, on té fixada la seva residència.

⁴ Aquest any escriptura actes a més de Vila-rodona, al Pla de Santa Maria, a Vilabella, al Pont d'Armentera, a Figuerola del Camp i a Vilaverd.